

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PE3922

[Total No. of Pages : 1

[6538]-351

M.A. (Part - I)

MARATHI (मराठी)

MAR-501-MJ : अर्वाचीन मराठी साहित्याचा इतिहास (इ.स.1818 ते इ.स.1920)
(2023 Credit Pattern) (Semester - I)

वेळ : 3 तास/

/एकूण गुण : 70

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालील दोन प्रश्नांपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांपर्यंत लिहा. [15]

- अ) 'प्राचीन कालखंड' ही संकल्पना सोदाहरण स्पष्ट करा.
ब) इ.स. 1874 ते 1920 या कालखंडातील साहित्य निर्मिती मागील प्रेरणा आणि प्रवृत्तींचा आढावा घ्या.

प्र.2) खालील दोन प्रश्नांपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांपर्यंत लिहा. [15]

- अ) इ.स. 1818 ते 1874 या कालखंडातील सामाजिक आणि धार्मिक पार्श्वभूमीचा परामर्श घ्या.
ब) इ.स. 1818 ते 1874 या कालखंडातील भाषांतरयुगाचे महत्त्व अधोरेखित करा.

प्र.3) खालील दोन प्रश्नांपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांपर्यंत लिहा. [15]

- अ) इ.स. 1818 ते 1874 या कालखंडातील 'नाटक' साहित्यप्रकाराच्या वाटचालीचे स्वरूप स्पष्ट करा.
ब) इ.स. 1818 ते 1874 या कालखंडातील धार्मिक सुधारणा व साहित्य यांचा सहसंबंध स्पष्ट करा.

प्र.4) खालील दोन प्रश्नांपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांपर्यंत लिहा. [15]

- अ) इ.स. 1874 ते 1920 या कालखंडातील 'कविता' या साहित्यप्रकाराच्या वाटचालीचे स्वरूप स्पष्ट करा.
ब) इ.स. 1874 ते 1920 या कालखंडातील सामाजिक व राजकीय विचारांची वाटचाल स्पष्ट करा.

प्र.5) खालील चार टिपा पैकी दोन टिपांचे उत्तर 100 शब्दांपर्यंत लिहा. [10]

- अ) केशवसुत : आधुनिक कवितेचे जनक
ब) निबंधकार : लोकहितवादी
क) नाटककार : गो. ब. देवल
ड) स्त्री-पुरुष तुलना

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PE3923

[Total No. of Pages : 1

[6538]-352

M.A. - I

MARATHI (मराठी)

MAR-502-MJ : ऐतिहासिक भाषाविज्ञान
(2023 Pattern) (Semester - I)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) भाषेच्या विविध व्याख्या सांगून मानवी संप्रेषण व मानवेतर संप्रेषण यातील फरक स्पष्ट करा.
ब) ऐतिहासिक भाषाभ्यासपद्धतीचा परिचय करून देऊन तिचे महत्त्व व मर्यादा सांगा.

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) भाषाकुल ही संकल्पना स्पष्ट करून जागतिक भाषाकुलाचा सविस्तर परिचय करून द्या.
ब) भाषाकुलाचे स्वरूप सांगून भारतीय भाषाकुलांचा आढावा घ्या.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) आदिकाल-मध्यकाल-अर्वाचीनकाल या मराठी भाषेच्या कालिक टप्प्यांचा सविस्तर आढावा घ्या.
ब) मराठी भाषेच्या उत्पत्तीविषयक विविध मतमतांतरांचा सविस्तर परिचय करून द्या.

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) भाषा म्हणजे काय? ते सांगून भाषाभ्यासाची आवश्यकता स्पष्ट करा.
ब) भाषाकुल संकल्पना स्पष्ट करून भाषांच्या वर्गीकरणाचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्र.5) खालीलपैकी दोन टिपा 100 शब्दांत लिहा. [10]

- अ) भाषेची निर्मितीशिलता
ब) भाषांचे पुनर्रचन
क) भाषा : एक अर्जित संपत्ती
ड) वैदिक संस्कृत

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PE3924

[Total No. of Pages : 1

[6538]-353

M.A. (Part - I)

MARATHI (मराठी)

MAR 503 MJ : प्रशासनिक लेखनकौशल्ये
(2023 Pattern) (Semester - I)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 35

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालील दोन प्रश्नांपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) अर्जलेखनाचे स्वरूप स्पष्ट करून प्रकार सविस्तर लिहा.
ब) इतिवृत्त ही संकल्पना स्पष्ट करून इतिवृत्त लेखनाचे प्रकार लिहा.

प्र.2) खालील दोन प्रश्नांपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) घोषणापत्रकाचे स्वरूप व महत्त्व विशद करा.
ब) तुमच्या महाविद्यालयाच्या प्रवेश प्रक्रियेचे माहितीपत्रक तयार करा.

प्र.3) खालील दोन टिपांपैकी कोणतीही एक टिप 100 शब्दांत लिहा.

[5]

- अ) टिप्पणी लेखनाचे प्रकार
ब) चौकशी अहवालाचे स्वरूप

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PE3925

[Total No. of Pages : 1

[6538]-354

M.A. (Part - I)

MARATHI (मराठी)

MAR 510 MJ : साहित्य प्रवाहांचा अभ्यास : दलित साहित्य आणि ग्रामीण साहित्य
(2023 Credit Pattern) (Semester - I)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 35

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) दलित साहित्याच्या प्रेरणा विशद करा.
ब) दलित कवितेतून व्यक्त होणाऱ्या आशयाचा मागोवा घ्या.

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) ग्रामीण साहित्याच्या प्रेरणांचा मागोवा घ्या.
ब) ग्रामीण कथेचे वेगळेपण स्पष्ट करा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणतीही एक टिप 100 शब्दांत लिहा.

[5]

- अ) ग्रामीण साहित्य चळवळ
ब) दलित साहित्य चळवळ

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PE3926

[Total No. of Pages : 1

[6538]-355

M.A. (Part - I)

MARATHI (मराठी)

MAR 511 MJ : तौलनिक साहित्याभ्यास : भाग – 1
(2023 Credit Pattern) (Semester - I)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 35

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) तौलनिक साहित्याभ्यासाची तत्त्वे स्पष्ट करा.
ब) मानव्यविद्याशाखेसाठी तौलनिक साहित्याभ्यास कसा व कितपत आवश्यक असतो ते लिहा.

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) भारतीय बहुभाषिकतेच्या पार्श्वभूमीवर तौलनिक साहित्याभ्यासाचे महत्त्व अधोरेखित करा.
ब) दोन भाषांमधील साहित्यकृतींची तुलना करताना कोणते भान बाळगणे आवश्यक असते, ते लिहा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणतीही एक टिप 100 शब्दांत लिहा.

[5]

- अ) राष्ट्रीय साहित्य
ब) जीत व जेते यांच्यातील सामाजिक-सांस्कृतिक देवाणघेवाण

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PE3927

[Total No. of Pages : 1

[6538]-356

M.A. (Part - I)

MARATHI (मराठी)

MAR 512 MJ : साहित्य प्रकाराचे रूपांतर : भाग – 1
(2023 Pattern) (Semester - I)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 35

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) साहित्य प्रकार: स्वरूप व संकल्पना स्पष्ट करा.
ब) साहित्य प्रकारांच्या रूपांतराची उद्दिष्टे व महत्त्व विशद करा.

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) साहित्य प्रकारांचे रूपांतर: स्वरूप व वाटचालीचा आढावा घ्या.
ब) साहित्य प्रकारांचे रूपांतर: प्रक्रिया व पद्धती स्पष्ट करा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर 100 शब्दांत टीप लिहा.

[5]

- अ) साहित्य प्रकाराची आवाहन क्षमता
ब) साहित्य प्रकारांच्या रूपांतराची आवश्यकता

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PE3928

[Total No. of Pages : 1

[6538]-357

M.A. (Part - I)

MARATHI (मराठी)

MAR 513 MJ : मराठी व्याकरण : भाग – 1
(2023 Credit Pattern) (Semester - I)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 35

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) मराठी व्याकरणाचे विशेष स्पष्ट करा.
ब) मराठी व्याकरणाची व्याप्ती व मर्यादा यांचा आढावा घ्या.

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) व्याकरणाचे विविध प्रकार विशद करा.
ब) मराठीतील काही प्रमुख व्याकरणकारांच्या मतांचा आढावा घ्या.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर 100 शब्दांत टीप लिहा.

[5]

- अ) व्याकरणाची गरज
ब) व्याकरणाची पूर्वपीठीका

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PE3929

[Total No. of Pages : 1

[6538]-358

M.A. (Part - I)

MARATHI (मराठी)

MAR 514 MJ : वाङ्मयेतिहास लेखनविद्या : भाग - 1
(2023 Pattern) (Semester - I)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 35

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) इतिहासाची संकल्पना, स्वरूप व तत्त्वज्ञान या संकल्पना स्पष्ट करा.
ब) इतिहास व वाङ्मयेतिहास यांतील अनुबंध स्पष्ट करा.

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) वाङ्मयेतिहासाची संकल्पना, स्वरूप व तत्त्वज्ञान या संकल्पना स्पष्ट करा.
ब) वाङ्मयेतिहास व टीकाशास्त्र यांतील सहसंबंध स्पष्ट करा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावरती 100 शब्दांत टिप लिहा.

[5]

- अ) ऐतिहासिक स्थित्यंतराचे स्वरूप
ब) वाङ्मयेतिहास व संशोधन

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PE3930

[Total No. of Pages : 1

[6538]-359

M.A. (Part - I)

MARATHI (मराठी)

MAR 541 RM : संशोधन पद्धती

(2023 Credit Pattern) (Semester - I)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांपर्यंत लिहा. [15]

- अ) संशोधन म्हणजे काय? संशोधनाचे स्वरूप प्रयोजन व आवश्यकता स्पष्ट करा.
ब) संशोधकाच्या अंगी असणारे गुण लिहा.

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांपर्यंत लिहा. [15]

- अ) संशोधन प्रक्रियेत संदर्भ साधनांचे महत्त्व, आवश्यकता सांगून इंटरनेटवरील साधनांची चर्चा करा.
ब) संशोधनाच्या विविध पद्धतींपैकी विगमनात्मक आणि निगमनात्मक तौलनिक व नमुना पाहणी पद्धतींपैकी माहिती लिहा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांपर्यंत लिहा. [15]

- अ) साहित्यकृतीनिष्ठ व साहित्यप्रकारनिष्ठ संशोधन यांची चर्चा करा.
ब) लेखकनिष्ठ व भाषानिष्ठ संशोधनाबाबत सविस्तर लिहा.

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांपर्यंत लिहा. [15]

- अ) साहित्य व मानसशास्त्र आणि साहित्य व समाजशास्त्र यातील अनुबंध स्पष्ट करा.
ब) साहित्य व तत्त्वज्ञान आणि साहित्य व इतिहास यातील अनुबंध स्पष्ट करा.

प्र.5) खालीलपैकी कोणत्याही 2 टीपा लिहा. (100 शब्द) [10]

- अ) संशोधन प्रक्रियेतील विविध टप्पे
ब) नमुना पाहणी व क्षेत्रीय संशोधन पद्धती
क) इंटरनेटवरील साधने
ड) संहिता संपादन

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PE3931

[Total No. of Pages : 1

[6538]-360

M.A. (Part-I)

MARATHI (मराठी)

MAR-551-MJ : अर्वाचीन मराठी साहित्याचा इतिहास (इ.स.1920 ते 2010)
(2023 Credit Pattern) (Semester-II)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांपर्यंत लिहा. [15]

- अ) इ.स. 1920 ते 1945 या कालखंडातील साहित्याच्या प्रेरणा स्पष्ट करा.
ब) इ.स. 1920 ते 1945 या कालखंडातील सामाजिकतेचा साहित्यावरील प्रभाव स्पष्ट करा.

प्र.2) खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर सुमारे 300 शब्दांपर्यंत लिहा. [15]

- अ) इ.स. 1945 ते 1960 या कालखंडातील साहित्याच्या स्वरूपाचा परिचय करून द्या.
ब) इ.स. 1945 ते 1960 या कालखंडातील स्वातंत्र्य, महायुद्ध आदी घटनांचे साहित्यावरील परिणाम स्पष्ट करा.

प्र.3) खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर सुमारे 300 शब्दांपर्यंत लिहा. [15]

- अ) साठोत्तरी साहित्यप्रवाह आणि साहित्य चळवळी यातील सहसंबंध स्पष्ट करा.
ब) इ.स. 1960 ते 1990 या कालखंडातील विविध साहित्यप्रकाराच्या स्वरूपाचे विश्लेषण करा.

प्र.4) खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर सुमारे 300 शब्दांपर्यंत लिहा. [15]

- अ) इ.स. 1990 ते 2010 या कालखंडातील साहित्याची सामाजिक व सांस्कृतिक पार्श्वभूमीचा आढावा घ्या.
ब) इ.स. 1990 ते 2010 या कालखंडातील साहित्यनिर्मितीची कारणमीमांसा स्पष्ट करा.

प्र.5) खालीलपैकी कोणत्याही दोन टिपांचे उत्तर प्रत्येकी 100 शब्दांतपर्यंत लिहा. [10]

- अ) सत्यशोधकीय विचार
ब) बा.सी.मर्ढेकर
क) नारायण सुर्वे
ड) विठ्ठल वाघ

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PE3932

[Total No. of Pages : 1

[6538]-361

First Year M.A.

MARATHI (मराठी)

MAR 552 MJ : समाजभाषाविज्ञान

(2023 Credit Pattern) (Semester - II) (Theory)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) समाजभाषाविज्ञानाची व्याप्ती स्पष्ट करा.
ब) समाजभाषाविज्ञानातील पायाभूत संकल्पना स्पष्ट करा.

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) भाषेचा समाजसापेक्ष अभ्यास कसा केला जातो हे स्पष्ट करा?
ब) भाषा आणि सामाजिक संस्था यांच्यातील परस्परसंबंध विशद करा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) भाषा आणि संस्कृती यांच्यातील सहसंबंध स्पष्ट करा.
ब) भाषा आणि विविध व्यवसायक्षेत्रे यांच्यातील परस्परसंबंधांचा परामर्श घ्या.

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) भाषा आणि सांस्कृतिक व्यवस्था यांच्यातील सहसंबंध अधोरेखित करा.
ब) प्रमाणभाषा, बोली व भाषाभेद यांच्यातील परस्परसंबंध स्पष्ट करा.

प्र.5) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]

- अ) भाषेचा लिंगसापेक्ष विचार
ब) भाषा आणि आर्थिक वर्गव्यवस्था
क) भाषिक भांडार
ड) विविध सामाजिक स्तर आणि भाषा

[6538]-362

M.A. (Part - I)

(MARATHI) मराठी

MAR - 553 MJ : प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये
(2023 Pattern) (Semester - II)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 35

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालील दोन प्रश्नांपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

अ) मुद्रित माध्यम म्हणजे काय? मुद्रित माध्यमाचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये लिहा.

ब) वर्तमानपत्रासाठी एका शेतकऱ्याच्या मुलाखतीचा नमुना तयार करा.

प्रश्न 2) खालील दोन प्रश्नांपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

अ) आकाशवाणीवरील कार्यक्रमाचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये लिहा.

ब) फेसबुक व व्हॉट्सअप या नवसमाज माध्यमांचे फायदे व तोटे लिहा.

प्रश्न 3) खालील दोन पैकी कोणतीही एका टिप 100 शब्दांत लिहा.

[5]

अ) चाट जीपीटी

ब) ब्लॉग

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 1

PE3934

[6538]-363

M.A. (Part - I)

MARATHI (मराठी)

MAR 560 MJ : साहित्यप्रवाहांचा अभ्यास : आदिवासी साहित्य आणि स्त्रीवादी साहित्य
(2023 Pattern) (Semester - II)

वेळ : 2 तास/

/एकूण गुण : 35

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालील दोनपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) आदिवासी साहित्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
ब) आदिवासी साहित्याचे वेगळेपण विशद करा.

प्र.2) खालील दोनपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) स्त्रीवादी साहित्य निर्मिती मागील प्रेरणांचा आढावा घ्या.
ब) स्त्रीवादी साहित्याची संकल्पना व स्वरूप स्पष्ट करा.

प्र.3) टीप लिहा. (कोणतीही एक)

[5]

- अ) आदिवासी साहित्याचा उगम
ब) स्त्रीवादी साहित्याचे मराठी साहित्यातील योगदान

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PE-5687

[Total No. of Page : 1

[6538]-364

M.A. (Part - I)

MARATHI (मराठी)

MAR-561 MJ : तौलनिक साहित्याभ्यास : भाग - 2
(2023 Credit Pattern) (Semester - II)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 35

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
-

प्रश्न 1) खालीलपैकी एका प्रश्नांचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा : [15]

- अ) 'प्रभाव' आणि 'प्रभव' या संकल्पनांचे स्वरूप स्पष्ट करा.
ब) साहित्यातील आदानप्रदानाची कारणे विशद करा.

प्रश्न 2) खालीलपैकी एका प्रश्नांचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा : [15]

- अ) तौलनिक साहित्याभ्यास व इतर ज्ञानशाखा यांच्यातील परस्परसंबंध स्पष्ट करा.
ब) 'राष्ट्रीय साहित्य' आणि 'विश्वसाहित्य' या संकल्पना स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणतीही एक टिप 100 शब्दांत लिहा : [5]

- अ) तौलनिक साहित्याभ्यास आणि मानववंशशास्त्र
ब) वस्तूबीज विकासशास्त्र

ॐॐॐ

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PE3935

[Total No. of Pages : 1

[6538]-365

M.A. (Part - I)

MARATHI (मराठी)

MAR 562 MJ : साहित्यप्रकारांचे रूपांतर : भाग – 2
(2023 Credit Pattern) (Semester - II)

वेळ : 2 तास/

/एकूण गुण : 35

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) साहित्यकृतीचे रूपांतर आणि परिष्करणे यांतील सहसंबंध स्पष्ट करा.
ब) साहित्यकृतीच्या रूपांतराच्या प्रक्रियेचा आढावा घ्या.

प्र.2) खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) 'नटरंग' या कादंबरीचे चित्रपटात रूपांतर होताना कोणकोणते बदल झाले ते लिहा?
ब) कथेचे पटकथेत रूपांतर होताना कोणती लेखनतंत्रे व कौशल्ये यांचे उपयोजन केले जाते ते सोदाहण लिहा?

प्र.3) टीप लिहा. (कोणतीही एक)

[5]

- अ) साहित्यप्रकारांची वैशिष्ट्ये
ब) साहित्यप्रकाराच्या रूपांतराची प्रक्रिया

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 1

PE3936

[6538]-366

M.A. (Part - I)

MARATHI (मराठी)

MAR 563 MJ : मराठी व्याकरण : भाग – 2
(2023 Pattern) (Semester - II)

वेळ : 2 तास/

/एकूण गुण : 35

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) दोनपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

अ) शब्दाच्या जाती सोदाहरण स्पष्ट करा.

किंवा

ब) वाक्य म्हणजे काय? ते सांगून वाक्याचे विविध विभाग सोदाहरण स्पष्ट करा.

प्र.2) दोनपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

अ) सधन लेखन पद्धती म्हणजे काय? ते सांगून सोदाहरण स्पष्ट करा.

किंवा

ब) वर्ण म्हणजे काय? ते सांगून वर्णाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

प्र.3) दोनपैकी एक टीप 100 शब्दांत लिहा.

[5]

अ) वाक्याचे प्रकार

ब) वाक्य संश्लेषण

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 1

PE3937

[6538]-367

M.A. (Part - I)

MARATHI (मराठी)

MAR 564 MJ : वाङ्मयेतिहास लेखनविद्या : भाग – 2
(2023 Pattern) (Semester - II)

वेळ : 2 तास/

/एकूण गुण : 35

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) तेन यांचा त्रिसूत्री सिद्धांत स्पष्ट करा.
ब) तेन यांच्या सिद्धांतांचे महत्त्व विशद करा.

प्र.2) खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) 'वाङ्मयीन वातावरण' या संकल्पनेचा सविस्तर आढावा घ्या.
ब) वाङ्मयेतिहास विचारातील नवसंकल्पनांचा आढावा घ्या.

प्र.3) खालीलपैकी कोणतीही एक टीप 100 शब्दांत लिहा.

[5]

- अ) 'वंश' संकल्पना
ब) वाङ्मयीन घटना

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PE3938

[Total No. of Pages : 1

[6538]-368

M.A. (Part - II)

MARATHI (मराठी)

MAR-601-MJ : मध्ययुगीन कालखंडातील साहित्यकृतींचा अभ्यास
(2023 Pattern) (Semester - III)

वेळ : 3 तास/

/एकूण गुण : 70

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) संत नामदेवांनी आदी, समाधी व तीर्थावळी या प्रकरणात संत ज्ञानेश्वरांच्या कार्याचे कोणते महत्त्वपूर्ण पैलू उलगडले आहेत ते विशद करा.
ब) संत नामदेवांनी समाधी या प्रकरणात दाखवलेल्या संत ज्ञानेश्वरांविषयीच्या भक्तिभावाचे वर्णन तुमच्या शब्दात करा.

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) 'दृष्टान्तपाठ' हा ग्रंथ महानुभाव संप्रदायाच्या जीवनदर्शनाचा आरसा आहे या विधानाचे स्पष्टीकरण करा.
ब) 'दृष्टान्तपाठ' या ग्रंथाचे वेगळेपण स्पष्ट करा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) मोरोपंताच्या 'श्लोककेकावली' या ग्रंथाचा परिचय करून द्या.
ब) मोरोपंताच्या 'श्लोककेकावली' या ग्रंथाची वैशिष्ट्ये विशद करा.

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) पानिपतच्या बखरीचा आशय सविस्तर स्पष्ट करा.
ब) पानिपतच्या बखरीचे ऐतिहासिक, साहित्यिक आणि सांस्कृतिक महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.5) खालीलपैकी कोणत्याही दोन टिपा लिहा. (100 शब्दांत) [10]

- अ) 'तीर्थावळी' मधील संतमेळ्याचे चित्रण
ब) 'रुंभणेयाचा दृष्टान्त'
क) 'श्लोककेकावली' ग्रंथाचे वेगळेपण
ड) पानिपतच्या बखरीतील युद्धवर्णन

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PE3939

[Total No. of Pages : 1

[6538]-369

M.A. (Part - II)

MARATHI (मराठी)

MAR-602-MJ : साहित्य समीक्षा : संकल्पना, स्वरूप आणि समीक्षापद्धती
(2023 Pattern) (Credit System) (Semester - III)

वेळ : 3 तास/

/एकूण गुण : 70

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालील दोन प्रश्नांपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांपर्यंत लिहा. [15]

- अ) साहित्य समीक्षेच्या विविध व्याख्या सांगून समीक्षेचे स्वरूप स्पष्ट करा.
ब) आस्वादक समीक्षेची उपयुक्तता स्पष्ट करा.

प्र.2) खालील दोन प्रश्नांपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) समाजशास्त्रीय समीक्षेचे स्वरूप व महत्त्व स्पष्ट करा.
ब) स्त्रीवादी समीक्षेचे स्वरूप व महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.3) खालील दोन प्रश्नांपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) स्वातंत्र्योत्तर कालखंडातील मराठी साहित्य समीक्षेचे बदललेले स्वरूप स्पष्ट करा.
ब) “साहित्यबदलानुसार समीक्षा बदलते” या अनुषंगाने साठोत्तरी साहित्य व समीक्षा यांचा अनुबंध स्पष्ट करा.

प्र.4) खालील दोन प्रश्नांपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) साहित्य समीक्षेची प्रयोजने सांगून त्यांचे महत्त्व सांगा.
ब) चरित्रात्मक समीक्षा पद्धतीचे स्वरूप व महत्त्व सांगा.

प्र.5) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन, शब्दमर्यादा 100 शब्द) [10]

- अ) समीक्षेची भाषा
ब) मानसशास्त्रीय समीक्षा
क) समीक्षक रा.ग. जाधव
ड) गंगाधर पानतावणे

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PE3940

[Total No. of Pages : 1

[6538]-370

M.A. - II

MARATHI (मराठी)

MAR 603 MJ : सौंदर्यशास्त्र

(NEP 2023 Credit Pattern) (Semester - III) (श्रेयांक पध्दती)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 35

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
-

प्र.1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) सौंदर्यवाचक विधानाचे स्वरूप सविस्तर स्पष्ट करा.
ब) सौंदर्यशास्त्रातील विविध सिद्धांतांचा थोडक्यात परिचय करून द्या.

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) सौंदर्यशास्त्र आणि समीक्षा संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.
ब) सौंदर्य सिद्धांतातील आविष्कारवादाचे महत्त्व नोंदवा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणतीही एक टीप 100 शब्दांत लिहा.

[5]

- अ) निसर्गातील सौंदर्य
ब) लय सिद्धांत

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PE3941

[Total No. of Pages : 1

[6538]-371

M.A. (Part - II)

MARATHI (मराठी)

MAR 610 MJ-E-1 : साहित्याचा सामाजिक दृष्टीने अभ्यास
(2023 Pattern) (Semester - III)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 35

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) साहित्य आणि समाज यामधील परस्परसंबंधाविषयी विवेचन करा.
ब) साहित्याच्या सामाजिकतेच्या स्वरूपाविषयी सविस्तर लिहा.

प्र.2) खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) 'संस्कृती' म्हणजे काय? संस्कृतीच्या स्वरूपाविषयी विवेचन करा.
ब) साहित्यातील सामाजिक वास्तवाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर 100 शब्दांत टीप लिहा.

[5]

- अ) साहित्य आणि सामाजिक बांधिलकी
ब) साहित्य आणि विद्रोह

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PE3942

[Total No. of Pages : 1

[6538]-372

M.A. (Part - II)

MARATHI (मराठी)

MAR-610-MJ-E-2 : लेखनविद्या आणि निबंधलेखन
(NEP 2023 Credit Pattern) (Semester - III)

वेळ : 2 तास/

/एकूण गुण : 35

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) ललित लेखन ही संकल्पना स्पष्ट करून 'कथा' आणि 'कादंबरी' या कथनात्मक साहित्यप्रकारांची वैशिष्ट्ये सोदाहरण विशद करा.
- ब) ललितेतर लेखनाचे स्वरूप व विशेष सांगून ललितेतर लेखनाचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) 'निबंध' म्हणजे काय सांगून निबंधाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
- ब) चांगल्या निबंधलेखनासाठी भाषाशैलीतील कोणते गुण आवश्यक असतात?

प्र.3) खालीलपैकी कोणतीही एक टीप 100 शब्दांत लिहा.

[5]

- अ) वैचारिक लेखन
- ब) निबंधलेखनाची वैशिष्ट्ये

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PE3943

[Total No. of Pages : 1

[6538]-373

M.A. (Part - II)

MARATHI (मराठी)

MAR 610 MJ-E-3 : मराठीतील वैचारिक साहित्य
(2023 Credit Pattern) (NEP) (Semester - III)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 35

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) दोन पैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) वैचारिक साहित्य ही संकल्पना स्पष्ट करून वैचारिक साहित्याच्या अभ्यासाची आवश्यकता विशद करा.

किंवा

- ब) 19 व्या शतकातील सुधारणावाद आणि वैचारिक साहित्य सहसंबंध स्पष्ट करा.

प्र.2) दोन पैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) ललित आणि ललितेतर साहित्य स्वरूप आणि भेद स्पष्ट करा.

किंवा

- ब) मराठीतील वैचारिक साहित्याचे स्वरूप परंपरा व भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.3) दोन पैकी एक टीप 100 शब्दांत लिहा.

[5]

- अ) म. फुले यांचे वैचारिक साहित्यातील योगदान

किंवा

- ब) वैचारिक साहित्याची तत्वमीमांसा

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PE3944

[Total No. of Pages : 1

[6538]-374

M.A. (Part - II)

MARATHI (मराठी)

MAR 610 MJ-E-4 : मराठीतील बालसाहित्य
(2023 Credit Pattern) (Semester - III)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 35

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) बालसाहित्याचे स्वरूप व प्रकार विशद करा.
ब) बालसाहित्यातील आशयाचे वेगळेपण स्पष्ट करा.

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) 'अलबत्या गलबत्या' या नाटकाचे वेगळेपण स्पष्ट करा.
ब) 'जंगल-दंगल' या कवितेतून शिवाजी चाळक यांनी बालकुमारांना कोणता संदेश दिलेला आहे ते लिहा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणतीही एक टीप 100 शब्दांत लिहा.

[5]

- अ) बालसाहित्याचे रचनातंत्र
ब) बाल कविता

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PE3945

[Total No. of Pages : 2

[6538]-375

M.A. (Part-II)

MARATHI (मराठी)

MAR-651-MJ : अर्वाचीन कालखंडातील साहित्यकृतींचा अभ्यास
(2023 Pattern) (Semester-IV)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालील दोनपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) 'सह्याद्रीच्या पायथ्याशी' या कथा संग्रहाच्या आधारे गोमंतकीय प्रदेशाचे चित्रण कशाप्रकारे आले आहे ते लिहा.
ब) भारतीयाच्या व्यथा व वेदना 'वरंडा' व 'दुबळी श्रीमंती' या कथांमधून कशा चित्रित झाल्या आहेत? ते स्पष्ट करा.

प्र.2) खालील दोनपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) 'गोधड' या वाहरू सोनवणे यांच्या कवितासंग्रहातील आदिवासींचे जीवन चित्रण करणाऱ्या कवितांचा आढावा घ्या.
ब) आदिवासी समाजासमोर कोणती नवी आव्हाने उभी राहिली आहेत ते 'गोधड' या कविता संग्रहाच्या आधारे स्पष्ट करा.

प्र.3) खालील दोनपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) सावित्रीबाई व जोतीराव फुले यांचा सहजीवनपट 'मी सावित्री जोतीराव' या चरित्रात्मक कादंबरीच्या आधारे उलगडून दाखवा.
ब) 'मी सावित्री जोतीराव' या चरित्रात्मक कादंबरीच्या आधारे महात्मा फुले यांच्या स्वभावाचे विशेष नोंदवा.

P.T.O.

प्र.4) खालील दोनपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

- अ) 'अनंत पैलूंचा सामाजिक योद्धा' या वैचारिक लेखसंग्रहाच्या आधारे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या व्यक्तिमत्त्वाच्या विविध पैलूंचा परिचय करून द्या.
- ब) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी भारतातील सर्वकष व्यवस्था बदलून नवी व्यवस्था कशी उभी केली ते 'अनंत पैलूंचा सामाजिक योद्धा' या लेखसंग्रहाच्या आधारे विशद करा.

प्र.5) खालील चार पैकी दोन टिपा प्रत्येकी 100 शब्दांत लिहा.

[10]

- अ) 'वंदे मातरम्' मधील कारूण्य
- ब) आदिवासी कविता आणि निसर्ग
- क) जोतीरावांचे सामाजिक कार्य
- ड) युगप्रवर्तक: डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PE3946

[Total No. of Pages : 1

[6538]-376

M.A. (Part - II)

MARATHI (मराठी)

MAR-652-MJ : लोकसाहित्याची मूलतत्वे आणि मराठी लोकसाहित्य
(2023 Credit Pattern) (Semester - IV)

वेळ : 3 तास/

/एकूण गुण : 70

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) दोनपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (शब्दमर्यादा 300 शब्द) [15]

- अ) मराठी लोकसाहित्याचे स्वरूप व विशेष स्पष्ट करा.
ब) लोकसाहित्याचे सामाजिक, राष्ट्रीय व सांस्कृतिक जीवनाशी असलेले अनुबंध स्पष्ट करा.

प्र.2) दोनपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (शब्दमर्यादा 300 शब्द) [15]

- अ) बहुरूपी, नंदीबैलवाले, वासुदेव या लोकसंस्कृतीच्या उपासकांचा परिचय करून द्या.
ब) लोककला म्हणजे काय ते सांगून त्यांची वैशिष्ट्ये सांगा.

प्र.3) दोनपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (शब्दमर्यादा 300 शब्द) [15]

- अ) तमाशा, कीर्तन, लळीत या नाट्यप्रकारांचे स्वरूप विशद करा.
ब) लोककथांमधून सामाजिक, सांस्कृतिक जीवनाचे दर्शन घडते सोदाहरण स्पष्ट करा.

प्र.4) दोनपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (शब्दमर्यादा 300 शब्द) [15]

- अ) लोकगीतांची व्याख्या करून त्याची प्रमुख वैशिष्ट्ये सांगा.
ब) प्रभाकर मांडे, दुर्गा भागवत, सरोजनी बाबर या लोकसाहित्याच्या अभ्यासकांचे कार्य सविस्तर विशद करा.

प्र.5) चारपैकी दोन टिपा लिहा. (शब्दमर्यादा 100 शब्द) [10]

- अ) बोधकथा
ब) लोकसाहित्य आणि ग्रंथिक साहित्य
क) गोंधळी
ड) म्हणी, कोडी आणि उखाणे

[6538]-377

M.A. (Part - II)

(MARATHI) मराठी

MAR - 660 MJ E-1 : मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी
(2023 Credit Pattern) (Semester - IV)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 35

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

अ) मध्ययुगीन कालखंडातील मराठी वाङ्मय आणि संस्कृती यांचा अनुबंध सविस्तर स्पष्ट करा.

ब) महाराष्ट्रातील राजकीय स्थित्यंतरांचा वाङ्मयावरील प्रभाव विशद करा.

प्रश्न 2) खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा.

[15]

अ) मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयाची शैली-वैशिष्ट्ये विशद करा.

ब) मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मय निर्मितीच्या प्रेरणा सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणतीही एक टिप 100 शब्दांत लिहा.

[5]

अ) वारकरी संप्रदायाचे वाङ्मयीन योगदान.

ब) मध्ययुगीन कालखंडातील समाजवास्तव.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PE-3948

[Total No. of Page : 1

[6538]-378

M.A. (Part - II)

MARATHI (मराठी)

MAR-660 MJ-E2 : भाषांतर मीमांसा
(2023 Credit Pattern) (Semester - IV)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 35

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
-

प्रश्न 1) खालील दोनपैकी एका प्रश्नांचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा : [15]

- अ) ललित आणि ललितेत्तर लेखनाच्या भाषांतराचे स्वरूप विशद करा.
ब) भाषांतरावर परिणाम करणारे विविध घटक सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) खालील दोनपैकी एका प्रश्नांचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा : [15]

- अ) भाषांतर विषयक नवे दृष्टिकोन सविस्तर लिहा.
ब) भाषांतराच्या विविध प्रकारांचा परामर्श घ्या.

प्रश्न 3) खालील दोनपैकी एक टीप 100 शब्दांत लिहा : [5]

- अ) रूपांतर संकल्पना
ब) भाषांतराची आवश्यकता

ॐॐॐ

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PE-3949

[Total No. of Pages : 1

[6538]-379

M.A. (Part - II)

मराठी (MARATHI)

MAR-660-MJ-E-3 : मराठीतील विज्ञान साहित्य

(2023 Pattern) (Semester - IV)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 35

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) मराठीतील विज्ञान साहित्यातील सिद्धांत व संकल्पनांचा परिचय करून द्या.
ब) मराठी विज्ञान साहित्याच्या माध्यमातून समाजात वैज्ञानिक दृष्टिकोन कसा रुजविता येईल सोदाहरण लिहा.

प्रश्न 2) खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) मराठीतील विज्ञान साहित्याचे वेगळेपण स्पष्ट करा.
ब) मराठी विज्ञान कवितेतील भावविश्व उलगडून दाखवा.

प्रश्न 3) टीप लिहा. (कोणतीही एक) : [5]

- अ) मराठी विज्ञान साहित्याची भाषाशैली.
ब) मराठी विज्ञान कथा.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PE-3950

[Total No. of Pages : 1

[6538]-380

M.A. (Part - II)

मराठी (MARATHI)

MAR-660-MJ-E-4 : मराठीतील कुमारसाहित्य
(2023 Pattern) (CBCS) (Semester - IV)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 35

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) कुमारसाहित्याची संकल्पना स्पष्ट करून कुमारसाहित्याची प्रयोजने लिहा.
ब) कुमारसाहित्यातील आशय व अभिव्यक्ती सोदाहरण स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा. [15]

- अ) कुमारसाहित्याची परंपरा व वाटचाल स्पष्ट करा.
ब) 'खारीच्या वाटा' या कादंबरीचे कथानक लिहा.

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणतीही एक टिप 100 शब्दांत लिहा [5]

- अ) 'शोध' या कथासंग्रहाची वैशिष्ट्ये
ब) 'आशान असं होतं' ललित लेखाची भाषाशैली

